

การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษ
เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยเสือเฒ่า
ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน*

THE DEVELOPMENT OF ENGLISH POTENTIAL FOR ENTREPRENEURS
TO PROMOTE TOURISM BASED ON THE SUFFICIENCY ECONOMY
AT HUAY SUA THAO VILLAGE IN PHA BONG SUBDISTRICT,
MAE HONG SON PROVINCE

ปัทมา รัตนกมลวรรณ*, ธนัต บุญชัย, นครินทร์ พรภิไล, ชาตรี มณีโกศล, เกียรติชัย สายตา
Patthama Rattanakamonwan*, Thanat Boonchai, Nakarin Pripwai, Chatree Maneekosol, Kiattichai Saitakham
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เชียงใหม่ ประเทศไทย
Graduate School, Chiang Mai Rajabhat University, Chiang Mai, Thailand
*Corresponding author E-mail: patthama_rat@cmru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 2) พัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) ประเมินผลด้านการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง บ้านห้วยเสือเฒ่า ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย 1) ผู้ประกอบการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม 2) นักวิชาการระดับอุดมศึกษาด้านการศึกษา ด้านการท่องเที่ยว ด้านภาษาอังกฤษ จำนวน 9 คน และตัวแทนผู้ประกอบการที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 5 คน รวม จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา และ 3) ผู้ประกอบการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 40 คน เลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบทดสอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ (Dependent Sample t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย มีความต้องการพัฒนาระดับมากที่สุด 2) คู่มือที่ใช้มีจุดแข็งด้านเนื้อหาพื้นฐาน แต่ยังขาดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และสื่อสมัยใหม่ เมื่อนำคู่มือไปใช้ พบว่า ความพึงพอใจต่อคู่มืออยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ผู้เข้าร่วมทุกกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ ทักษะพื้นฐาน ทักษะร้านขายของที่ระลึก ทักษะร้านอาหารและเครื่องดื่ม และทักษะร้านค้าชุมชน มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน

สูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการพัฒนาศักยภาพด้านภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการบ้าน
ห้วยเสือเฒ่า ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

คำสำคัญ: ภาษาอังกฤษ, หลักสูตรธุรกิจพอเพียง, จังหวัดแม่ฮ่องสอน

Abstract

The objectives in this research were: 1) To study the English language competence of entrepreneurs to promote tourism based on the Sufficiency Economy, 2) To develop the English language competence of entrepreneurs to promote tourism based on the Sufficiency Economy, and 3) To evaluate the English language competence of entrepreneurs to promote tourism based on the Sufficiency Economy at Huay Sua Thao Village in Pha Bong Subdistrict, Mae Hong Son province. A mixed-methods approach was employed in this research. The sample who selected by purposive sampling consisted of: 1) 40 entrepreneurs and stakeholders in tourist attractions, with a questionnaire. The data was analyzed by descriptive statistics.; 2) 9 university-level academics specializing in education, tourism, and English, and 5 entrepreneurs' representatives related to tourism totaling 14 samples, with a questionnaire.; and 3) 40 entrepreneurs and stakeholders in tourist attractions with a pre and post-test, the data was analyzed by means, standard deviations, and a dependent sample t-test. The findings revealed that 1) The entrepreneurs' English language competence was at a moderate to low level, but their need for skill development was at the highest level. 2) The guidebook used in the research was strong in terms of the basic content, but it lacked analytical thinking activities and modern media integration. The satisfaction with the guidebook was rated as the highest. 3) All groups of the participants showed significantly improved learning outcomes at the 0.05 statistical significance level. Additionally, the basic skills group, souvenir shop group, food and beverage group, and community shop group demonstrated significantly higher post-training scores compared to their pre-training scores. These results indicated the effectiveness of the English language skills development program for the entrepreneurs at Huay Sua Thao Village in Pha Bong Subdistrict, Mae Hong Son province.

Keywords: English Language Usage, Sufficiency Economy, Mae Hong Son Province

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปประเทศและพัฒนาคน เพื่อเตรียมความพร้อมให้เหมาะสมกับ
โลกยุคผันผวน (VUCA World) (ศุภเชษฐ์ กาญจนมณี และคณะ, 2565) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาภาษาอังกฤษ
มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะการสื่อสารของบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการ
ให้บริการนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มักใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง (Sirikul, R. & Yusof, N. M., 2022) การมี

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยเพิ่มคุณภาพการบริการ และสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวซึ่งส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของประเทศ ปัจจุบันการท่องเที่ยวได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจทั้งในระดับโลกและประเทศไทย ซึ่งการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์อย่างชัดเจนเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญ (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2562) จากการจัดลำดับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันสูงที่สุด 1 ใน 5 ของประเทศไทย ประกอบด้วย สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย รัสเซีย สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น พบว่า มี 3 ประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเป็นหลัก ในปี พ.ศ. 2559 - 2561 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจำนวนมาก โดยมีค่าใช้จ่ายต่อหัวเฉลี่ย 2,615.44 บาท ซึ่งมากกว่าค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ 1,884.49 บาท

จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ปัจจัยหลักที่ทำให้จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รับความนิยมนักท่องเที่ยวดังกล่าว คือ ศักยภาพทางธรรมชาติ วัฒนธรรมและประเพณีจากหลากหลายชาติพันธุ์ (สำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2562) ชาติพันธุ์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย 2 กลุ่มใหญ่ คือ 1) คนไทยเชื้อสายไทยใหญ่ และ 2) กลุ่มชาติพันธุ์ เช่น ชาติพันธุ์กระเหรี่ยง ชาติพันธุ์ลาหู่หรือมูเซอ ชาติพันธุ์ลีซอ หรือลีซอ ชาติพันธุ์ลัวะ ชาติพันธุ์ม้ง ชาติพันธุ์จื๋นยูนาน และชาติพันธุ์ปะโอ ด้วยความหลากหลายทางชาติพันธุ์จึงทำให้เกิดประเพณีที่สามารถนำมาเป็นกิจกรรมจูงใจนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะหมู่บ้านกระเหรี่ยงคอยาวบ้านห้วยเสือเฒ่าซึ่งได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่ชี้แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนและพัฒนาการท่องเที่ยว (สำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2565)

อย่างไรก็ตาม บ้านห้วยเสือเฒ่าจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนด้านการติดต่อสื่อสารภาษาอังกฤษกับนักท่องเที่ยวต่างประเทศโดยเฉพาะผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในชุมชนโดยชุมชน ประกอบด้วย ร้านขายของที่ระลึก ร้านอาหารและเครื่องดื่ม และผู้ประกอบการอาชีพร้านค้าชุมชน ซึ่งธุรกิจทั้งหมดมีปัญหาร่วมกัน คือ รูปแบบการฟังและการพูดโต้ตอบในรูปแบบการสนทนาภาษาอังกฤษทั้งเพื่อให้ข้อมูลในชุมชน และการเจรจาต่อรองซื้อขายของในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งในอดีตการให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยวต่างชาตินั้นมีความจำเป็นต้องอาศัยล่ามแปลภาษา ส่งผลต่อรายได้ของผู้ประกอบการและคนในชุมชน ดังนั้นหากผู้ประกอบการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ด้วยตนเองย่อมส่งผลให้เกิดความยั่งยืนในการประกอบธุรกิจของตนเอง (พัชรภรณ์ ตยาภิธาน, 2564) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาความสามารถทางภาษาอังกฤษของประชาชนในประเทศไทยยังอยู่ในระดับต่ำมาก ประชาชนในท้องถิ่นจึงควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพของธุรกิจการท่องเที่ยวให้ดียิ่งขึ้น (ยุพภรณ์ พิริยศิลป์, 2557) การพัฒนาภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญกับผู้ประกอบการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจำนวนมากโดยเฉพาะผู้ประกอบการและผู้ให้บริการในธุรกิจท่องเที่ยวที่ต้องให้บริการต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องติดต่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศอยู่เสมอ (จุมพต อ่อนทรวง และคณะ, 2563)

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจในการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยเสือเฒ่า ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของนักท่องเที่ยวที่เกิดจาก

สถานการณ์และนโยบาย ที่จะส่งผลลัพธ์ช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถสร้างโอกาสในการสร้างรายได้ และช่วยให้ผู้ประกอบการสืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นของตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้หรือชุมชนต้นแบบด้านการใช้ภาษาอังกฤษอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยเสือเฒ่า ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยเสือเฒ่า ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. เพื่อประเมินผลด้านการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยเสือเฒ่า ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประเภทของการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยเสือเฒ่า ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้ประกอบการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 40 คน เลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก คือ ดำเนินธุรกิจในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 2 ปี และยินดีให้ความร่วมมือกับผู้วิจัย
2. นักวิชาการระดับอุดมศึกษาด้านการศึกษา นักวิชาการระดับอุดมศึกษาด้านการท่องเที่ยว นักวิชาการระดับอุดมศึกษาด้านภาษาอังกฤษ จำนวน 9 คน และตัวแทนผู้ประกอบการที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 5 คน รวม จำนวน 14 คน สำหรับการประเมินความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมคู่มือการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลคุณสมบัติส่วนบุคคล และ 2) ข้อมูลความสามารถของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีตัวแปร ได้แก่ 2.1) การทักทาย (Greeting and Saying Goodbye) 2.2) การแนะนำทิศทาง (Giving Direction) 2.3) การแนะนำแหล่งท่องเที่ยว (Tourist Destination) 2.4) การแนะนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) 2.5) การแนะนำร้านขายของที่ระลึก (Souvenir) 2.6) การแนะนำอาหารและเครื่องดื่ม (Food and Beverages) และ 2.7) การแนะนำร้านค้าชุมชน 3) ข้อมูลความต้องการของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีตัวแปร ได้แก่ 3.1) การทักทาย 3.2) การแนะนำทิศทาง และ 3.3) การแนะนำแหล่งท่องเที่ยว 4) การแนะนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง

5) การแนะนำร้านขายของที่ระลึก 6) การแนะนำอาหารและเครื่องดื่ม และ 7) การแนะนำร้านค้าชุมชน ระดับการวัดแบบสเกลอัตราส่วน (Ratio Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ มีดังนี้

1. ผู้วิจัยการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Test) โดย นำร่างแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและทำการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3. การทดสอบความเที่ยง (Reliability Test) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยทำการเก็บข้อมูลกับขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 30 คน ที่มีคุณลักษณะของประชากรที่เหมือนกับคุณลักษณะประชากรที่ใช้ในงานวิจัย งานวิจัยนี้ คือ ผู้ประกอบการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแหล่งท่องเที่ยว คือ หมู่บ้านป่าปู ตำบลผาบัง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่เป็นชนชาติพันธุ์กระเหรี่ยง วิเคราะห์ค่าความสอดคล้องภายใน โดยแบบสอบถามนี้มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค 0.97

วัตถุประสงค์ที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบประเมินคู่มือ และแบบสอบถามความพึงพอใจการจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

แบบประเมินคู่มือการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 1) ข้อมูลคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบประเมิน 2) ข้อมูลการประเมินความถูกต้องของเนื้อหาคู่มือการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ 2.1) ความทันสมัยของเนื้อหา 2.2) ความครอบคลุมของเนื้อหา 2.3) ความสอดคล้องของเนื้อหาต่อกิจกรรม 2.4) ความสอดคล้องของเนื้อหาท่กับสื่อ และ 2.5) ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผล และ 3) ข้อมูลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ 3.1) การจัดรูปแบบ 3.2) การจัดลำดับเนื้อหา และ 3.3) ความถูกต้องในการใช้ภาษา ทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Test) โดย นำร่างแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและทำการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

แบบสอบถามสอบถามความพึงพอใจการจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 1) ข้อมูลคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ข้อมูลความพึงพอใจการใช้คู่มือการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 2.1) การใช้งาน 2.2) การออกแบบ และ 2.3) เทคนิควิธีการนำเสนอ และ 3) ข้อมูลการสอบถามความพึงพอใจการจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 3.1) ขั้นตอนก่อนการจัดกิจกรรม 3.2) ช่องทางการให้บริการระหว่างเข้าร่วมกิจกรรม 3.3) วิทยากรกิจกรรมอบรม และ 3.4) สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ มีดังนี้

1. ผู้วิจัยการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Test) โดย นำร่างแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและทำการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3. การทดสอบความเที่ยง (Reliability Test) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยทำการเก็บข้อมูลกับขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 30 คน ที่มีคุณลักษณะของประชากรที่เหมือนกับคุณลักษณะประชากรที่ใช้ในงานวิจัย คือ ผู้ประกอบการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแหล่งท่องเที่ยว คือ หมู่บ้านป่าปู ตำบลผาบ่อง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่เป็นชนชาติพันธุ์กระเหรี่ยง วิเคราะห์ค่าความสอดคล้องภายใน โดยแบบสอบถามนี้มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค 0.79

วัตถุประสงค์ที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบทดสอบประเมินผลการใช้ภาษาอังกฤษซึ่งประกอบด้วย

1. การใช้ภาษาอังกฤษพื้นฐานเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วยคำศัพท์ วลี และประโยคที่เกี่ยวข้อง 1.1) การทักทาย (Greeting and Saying Goodbye) 1.2) การแนะนำทิศทาง (Giving Direction) 1.3) แหล่งท่องเที่ยว (Tourist Destination) และ 1.4) อธิบายหลักเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy)

2. การใช้ภาษาอังกฤษเนื้อหาเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วยคำศัพท์ วลี และประโยคที่เกี่ยวข้อง 2.1) ร้านของที่ระลึก (Souvenirs) 2.2) อาหารและเครื่องดื่ม (Food and Beverages) และ 2.3) ผู้ประกอบการร้านค้าชุมชน ทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Test) โดย นำร่างแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและทำการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Objective Congruence) ตั้งแต่ 0.67 - 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วัตถุประสงค์ที่ 1 การศึกษาความสามารถของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง บ้านห้วยเสือเฒ่า ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล นัดหมายเพื่อเก็บข้อมูลยังชุมชน ดำเนินการเก็บข้อมูลจำนวน 1 ครั้ง โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 30 นาที

วัตถุประสงค์ที่ 2 การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยเสือเฒ่า ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 2.1 การออกแบบคู่มือการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมินความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมคู่มือการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการนัดหมายและดำเนินการเก็บข้อมูลจากแบบประเมินจำนวน 1 ครั้ง โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 30 นาที

ขั้นตอนที่ 2.2 การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลและนัดหมายเพื่อ

เก็บข้อมูลยังชุมชน ดำเนินการอบรมในช่วงระหว่างเดือนเมษายน - สิงหาคม 2567 จำนวน 50 ชั่วโมง หลังจากนั้นดำเนินการเก็บข้อมูลความพึงพอใจจากการใช้คู่มือ จำนวน 1 ครั้ง โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 30 นาที

วัตถุประสงค์ที่ 3 การประเมินผลด้านการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่บ้านห้วยเสือเฒ่า ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ดำเนินการเก็บข้อมูลจากประชากร จำนวน 2 ครั้ง คือ การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยภาษาอังกฤษพื้นฐานเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 40 ข้อ และภาษาอังกฤษเนื้อหาเฉพาะตามธุรกิจของตนเอง จำนวน 40 ข้อ รวม จำนวน 80 ข้อ โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 60 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความสามารถของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงและความพึงพอใจการใช้คู่มือการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หรือสถิติเชิงบรรยาย เป็นสถิติที่ใช้อธิบายหรือบรรยายคุณลักษณะทั่วไปของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลมาได้ เนื่องจากประชากรที่ศึกษาในหัวข้อนี้มีขนาดเล็กจึงศึกษาทุกหน่วยของประชากร เป้าหมาย โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน

การประเมินความถูกต้องของเนื้อหาคู่มือการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และประเมินผลการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่บ้านบ้านห้วยเสือเฒ่า ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบที (Dependent Sample t-test) เป็นสถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกันในงานวิจัยนี้ใช้ แบบ t-test for Dependent Samples

ผลการวิจัย

1. การศึกษาความสามารถของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่บ้านห้วยเสือเฒ่า ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ความสามารถของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ด้านการแนะนำร้านขายของที่ระลึกอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 1.29) เป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านการแนะนำอาหารและเครื่องดื่มอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.64$, S.D. = 1.33) ด้านการพักท่ายอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.57$, S.D. = 1.44) ด้านการแนะนำร้านค้าชุมชนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.48$, S.D. = 1.35) ด้านการแนะนำแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.11$, S.D. = 1.29) ด้านการแนะนำทิศทางอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.09$, S.D. = 1.36) และด้านการแนะนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.86$, S.D. = 1.18) ตามลำดับ ขณะที่ความต้องการของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการแนะนำร้านค้าชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.81) เป็นอันดับแรก

รองลงมา ได้แก่ ด้านการแนะนำร้านขายของที่ระลึกอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.78) ด้านการแนะนำอาหารและเครื่องดื่ม และด้านการแนะนำทิศทางอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.87 และ $\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.85) ด้านการแนะนำแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.70) และด้านการทักทายและด้านการแนะนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 1.02 และ $\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

2. การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยเสือเฒ่า ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2.1 การประเมินคู่มือการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

คู่มือมีจุดแข็งในด้านการนำเสนอเนื้อหาพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสื่อสารในธุรกิจท่องเที่ยวครอบคลุมทั้งการทักทาย การแนะนำสถานที่ และการซื้อขายพื้นฐาน มีการจัดลำดับเนื้อหาอย่างเป็นระบบจากง่ายไปยาก พร้อมคำอ่านและคำแปลที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริงของผู้ประกอบการในพื้นที่ การจัดรูปแบบมีโครงสร้างที่เป็นระบบ ใช้ตัวอักษรที่อ่านง่าย และมีภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหา รวมถึงการบูรณาการแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม พบประเด็นที่ควรพัฒนาหลายด้าน คือ 1) ด้านเนื้อหา ยังขาดการสื่อสารผ่านช่องทางดิจิทัล การใช้ภาษาในสื่อสังคมออนไลน์ และสถานการณ์ที่ซับซ้อนท้าทาย 2) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ยังขาดกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การใช้สื่อสมัยใหม่ และการประเมินตนเอง 3) ด้านการวัดและประเมินผล ยังขาดเกณฑ์การประเมินที่เป็นรูปธรรม แบบทดสอบก่อน - หลังเรียน และการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน 4) ด้านการใช้ภาษา แม้จะใช้โครงสร้างประโยคพื้นฐานได้ถูกต้อง แต่ยังขาดความหลากหลายของรูปประโยคและการอธิบายหลักไวยากรณ์ และ 5) ด้านการออกแบบและการนำเสนอ ยังขาดความทันสมัยในการออกแบบ การใช้สีมีลิมิตีเดีย และการเชื่อมโยงกับเทคโนโลยีสมัยใหม่

ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาคู่มือ ควรเพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับการสื่อสารดิจิทัล พัฒนากิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สร้างเกณฑ์การประเมินที่เป็นรูปธรรม เพิ่มแบบทดสอบและระบบติดตามความก้าวหน้า ปรับปรุงการอธิบายหลักไวยากรณ์ และเพิ่มความหลากหลายของรูปประโยค นอกจากนี้ ควรพัฒนาการออกแบบให้ทันสมัย เพิ่มการใช้สีมีลิมิตีเดีย และสร้างการเชื่อมโยงกับแหล่งเรียนรู้ออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมถึงการเพิ่มแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ การพัฒนาคำอธิบายใต้ภาพให้ครบถ้วน และการสร้างช่องทางการฝึกฝนภาษาด้วยตนเองที่หลากหลาย เพื่อให้คู่มือมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างแท้จริง

2.2 ความพึงพอใจการจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง แสดงตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจการใช้คู่มือการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อ	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ความเหมาะสมกับผู้ใช้งาน	4.50	0.25	มากที่สุด

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจการใช้คู่มือการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)

ข้อ	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2.	การจัดรูปเล่มและการออกแบบ	4.59	0.27	มากที่สุด
3.	เทคนิควิธีการนำเสนอและกิจกรรมการเรียนรู้	4.62	0.28	มากที่สุด
4.	สื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.60	0.23	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ความพึงพอใจด้านเทคนิควิธีการนำเสนอและกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) เป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ สื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) การจัดรูปเล่มและการออกแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) และความเหมาะสมกับผู้ใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจการจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อ	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ขั้นตอนก่อนการจัดกิจกรรม	4.48	0.32	มากที่สุด
2.	ช่องทางการให้บริการเข้าร่วมกิจกรรม	4.54	0.38	มากที่สุด
3.	วิทยากรกิจกรรม	4.78	0.22	มากที่สุด
4.	สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม	4.53	0.30	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจด้านวิทยากรกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$) เป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ช่องทางการให้บริการเข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) และขั้นตอนก่อนการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$) ตามลำดับ

3. การประเมินผลด้านการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง บ้านห้วยเสือเฒ่า ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการพัฒนาด้วย t-test แบบ Dependent การใช้ทักษะภาษาอังกฤษพื้นฐานของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

คะแนน	N	$\bar{X}$	S.D.	t	df	P
หลังเรียน	40	32.03	5.16	17.11	39	.000
ก่อนเรียน	40	14.45	5.12			

* มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาการใช้ทักษะภาษาอังกฤษพื้นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน

เท่ากับ 32.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.16 และมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 14.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.12

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการพัฒนาด้วย t-test แบบ Dependent การใช้ทักษะภาษาอังกฤษร้านขายของที่ระลึกของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

คะแนน	N	$\bar{x}$	S.D.	t	df	P
หลังเรียน	22	28.82	6.90	6.99	21	.000
ก่อนเรียน	22	15.40	3.89			

* มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาการใช้ทักษะภาษาอังกฤษร้านขายของที่ระลึก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 28.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.90 และมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 15.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.89

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการพัฒนาด้วย t-test แบบ Dependent การใช้ทักษะภาษาอังกฤษอาหารและเครื่องดื่มของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

คะแนน	N	$\bar{x}$	S.D.	t	df	P
หลังเรียน	12	29.92	6.91	6.02	11	.000
ก่อนเรียน	12	15.17	3.83			

* มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาการใช้ทักษะภาษาอังกฤษอาหารและเครื่องดื่ม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 29.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.91 และมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 15.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.83

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการพัฒนาด้วย t-test แบบ Dependent การใช้ทักษะภาษาอังกฤษร้านค้าชุมชนของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยเสือเฒ่า

คะแนน	N	$\bar{x}$	S.D.	t	df	P
หลังเรียน	6	27.33	8.43	3.92	5	.011
ก่อนเรียน	6	15.50	3.08			

* มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาการใช้ทักษะภาษาอังกฤษร้านค้าชุมชน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 27.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.43 และมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 15.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.08

อภิปรายผล

1. การศึกษาความสามารถของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษในระดับน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิกุล สายดวง และชญาณ์นันท์ ปิติกรพวงเพชร ที่พบว่า ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวประสบปัญหาด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะเมื่อสื่อสารแล้วนักท่องเที่ยวไม่เข้าใจ ทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน (พิกุล สายดวง และชญาณ์นันท์ ปิติกรพวงเพชร, 2560) แต่อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการมีความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในระดับมากที่สุด ซึ่งความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในระดับมากที่สุดนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษในการประกอบธุรกิจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวันรัตน์ นิกรกิตติโกศล ที่พบว่า ผู้ประกอบการมีความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะคำศัพท์และบทสนทนาเฉพาะในการค้าขาย เพื่อให้สามารถสื่อสารกับลูกค้าชาวต่างชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ปวันรัตน์ นิกรกิตติโกศล, 2559) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Smoak, R. ที่กล่าวว่าการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความต้องการที่เร่งด่วนและตามสภาพการณ์จริงที่จำเป็นต้องนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน (Smoak, R., 2003) ซึ่งในกรณีนี้ คือ ความจำเป็นในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญ และยิ่งไปกว่านั้นการที่ผู้ประกอบการมีความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในระดับมากที่สุด แม้จะมีความสามารถทางภาษาอังกฤษน้อย แสดงให้เห็นถึงแรงจูงใจที่สูงในการพัฒนาตนเอง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษา ดังที่ Richards, J. C. ได้เน้นย้ำว่าการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารต้องเน้นการลงมือปฏิบัติจริงและภาษาที่ใช้ในการสื่อสารจริง โดยผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาทั้งด้านความคล่องแคล่วและความถูกต้องของภาษา ซึ่งความตระหนักในความสำคัญของภาษาอังกฤษนี้สะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจของผู้ประกอบการว่าทักษะภาษาอังกฤษจะช่วยเพิ่มโอกาสทางธุรกิจและรายได้ (Richards, J. C., 2006)

2. การศึกษาการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการประเมินคู่มือการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการนั้น คู่มือมีจุดแข็งในด้านการนำเสนอเนื้อหาพื้นฐานที่จำเป็น ครอบคลุม จัดลำดับเนื้อหาอย่างเป็นระบบจากง่ายไปยาก พร้อมคำอ่านและคำแปลที่ชัดเจน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ทำให้ผู้ประกอบการเกิดความพึงพอใจการจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยพึงพอใจด้านเทคนิควิธีการนำเสนอและกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดรูปเล่มและการออกแบบ และความเหมาะสมกับผู้ใช้งาน ดังที่ Hutchinson, T. & Waters, A. ได้เน้นย้ำว่าการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะต้องมุ่งเน้นที่ความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก และผู้เรียนกับผู้สอนต้องมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ที่ตรงกัน อย่างไรก็ตาม การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องมีการออกแบบหลักสูตรและวิธีการสอนที่เหมาะสมกับบริบทและความต้องการเฉพาะของผู้เรียน (Hutchinson, T. & Waters, A., 1994)

3. การประเมินผลด้านการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาการใช้ทักษะภาษาอังกฤษพื้นฐาน และการใช้ภาษาอังกฤษเนื้อหาเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมพล สุขเจริญพงษ์ และคณะ ที่พบว่า การพัฒนาศักยภาพด้านภาษาอังกฤษช่วยเพิ่มขีดความสามารถใน

การแข่งขันทางธุรกิจ โดยเฉพาะในบริบทของการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (สมพล สุขเจริญพงษ์ และคณะ, 2557)

กระบวนการทั้งหมดเป็นหลักพื้นฐานของหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่ต้องดำเนินการเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน การบูรณาการหลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนเป็นอีกประเด็นสำคัญ ดังที่ Prayukvong, W. et al. เสนอว่าหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การบูรณาการหลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาภาษาอังกฤษและการท่องเที่ยวชุมชน มีความสอดคล้องกันใน 3 มิติหลัก คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน โดยในมิติความพอประมาณ (Prayukvong, W. et al., 2024) การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษควรเน้นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการที่แท้จริงของชุมชน ไม่เน้นความสมบูรณ์แบบทางไวยากรณ์จนเกินไป แต่มุ่งเน้นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในสถานการณ์จริง

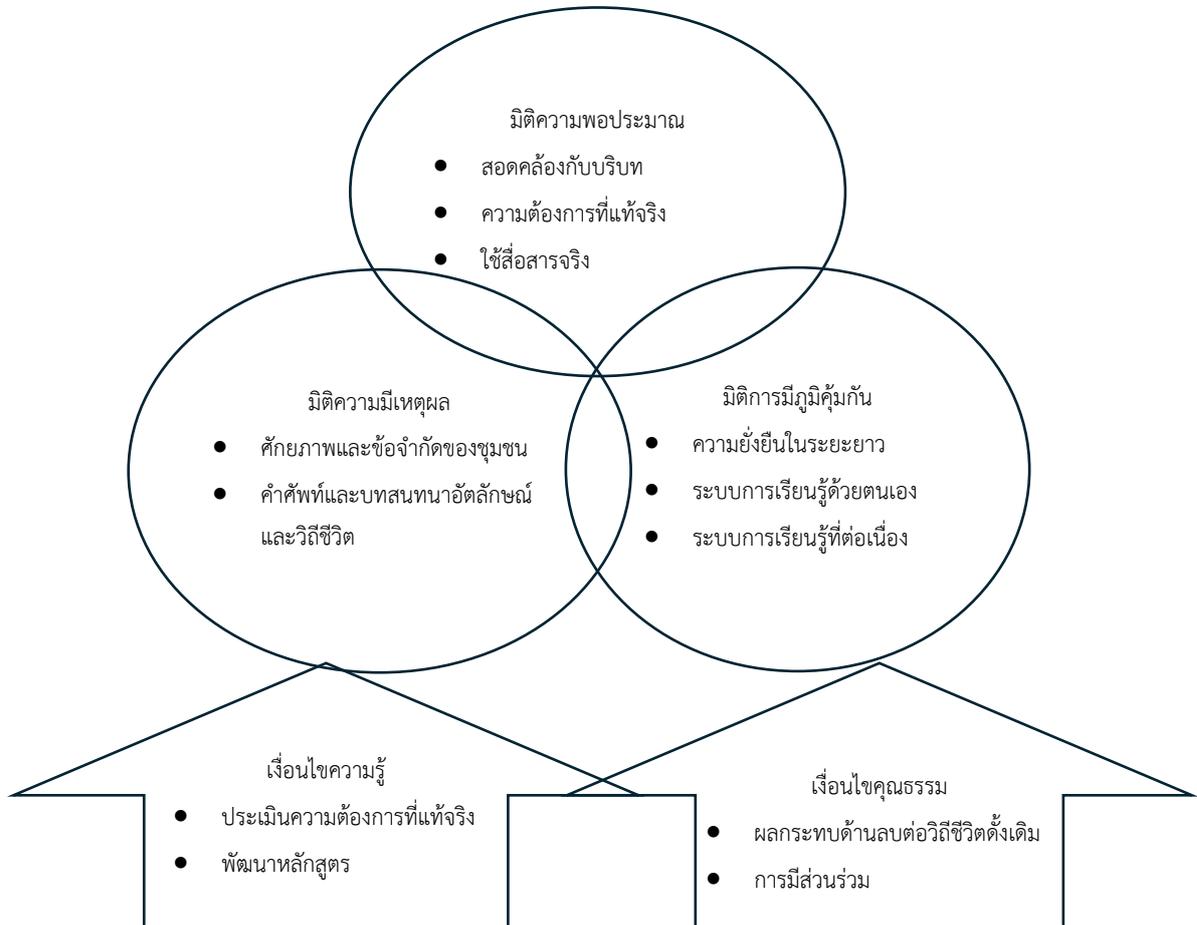
มิติความมีเหตุผล การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ศักยภาพและข้อจำกัดของชุมชนอย่างรอบด้าน สอดคล้องกับแนวคิดของ Boonratana, R. ที่เห็นว่าชุมชนต้องเป็นผู้กำหนดทิศทางการพัฒนาด้วยตนเอง (Boonratana, R., 2010) การพัฒนาภาษาอังกฤษจึงควรมุ่งเน้นคำศัพท์และบทสนทนาที่จำเป็นต่อการนำเสนออัตลักษณ์และวิถีชีวิตของชุมชน

มิติการมีภูมิคุ้มกัน การพัฒนาต้องคำนึงถึงความยั่งยืนในระยะยาว โดยการสร้างระบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ชุมชนสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง ผ่านการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ แจ่มจันทร์ บุญโญปกรณ์ ที่พบว่า การใช้แอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (แจ่มจันทร์ บุญโญปกรณ์, 2565)

นอกจากนี้ การบูรณาการยังต้องคำนึงถึงเงื่อนไขสำคัญ 2 ประการ คือ ความรู้และคุณธรรม ในด้านความรู้ การพัฒนาต้องอาศัยการวิเคราะห์ความต้องการที่แท้จริงของชุมชน ดังที่ปรากฏในงานวิจัยของ พิกุล สายดวง และคณะ ที่พบว่า การศึกษาความต้องการที่แท้จริงช่วยให้การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่วนด้านคุณธรรม ต้องคำนึงถึงการรักษาอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของชุมชน ไม่ให้การพัฒนาการท่องเที่ยวส่งผลกระทบด้านลบต่อวิถีชีวิตดั้งเดิม (พิกุล สายดวง และชญานันท์ ปิติกรพวงเพชร, 2560)

การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาภาษาอังกฤษและการท่องเที่ยวชุมชนยังสอดคล้องกับแนวคิด “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” โดยต้องเริ่มจากการทำความเข้าใจบริบทและความต้องการของชุมชนอย่างลึกซึ้ง สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน ดังที่ปรากฏในงานวิจัยของ วราพร พูลเกษ และคณะ ที่พบว่า การพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษที่มีบริบทเกี่ยวกับชุมชนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ (วราพร พูลเกษ และคณะ, 2555) อย่างไรก็ตาม การบูรณาการดังกล่าวยังพบความท้าทายหลายประการทั้ง ข้อจำกัดด้านเวลาและทรัพยากรในการพัฒนา ความแตกต่างของระดับการศึกษาและประสบการณ์ของสมาชิกชุมชน การพัฒนาจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 รูปแบบการบูรณาการหลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน

หลักเศรษฐกิจพอเพียงที่ปรากฏในแผนภาพประกอบด้วย 3 มิติหลัก ได้แก่ มิติความพอประมาณ มิติความมีเหตุผล และมิติการมีภูมิคุ้มกัน ทั้งสามมิตินี้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบและบูรณาการ โดยมิติความพอประมาณเน้นการตระหนักถึงความสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น รวมถึงการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในด้านการพัฒนาภาษาอังกฤษจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนผ่านการสื่อสารในสถานการณ์จริง

ในขณะเดียวกัน มิติความมีเหตุผลมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพภายใต้ข้อจำกัดด้านระดับความสามารถทางภาษาของชุมชน โดยต้องคำนึงถึงการประยุกต์ใช้คำศัพท์และบทสนทนาที่สะท้อนอัตลักษณ์และวิถีชีวิตท้องถิ่น ส่วนมิติการมีภูมิคุ้มกันนั้น จำเป็นต้องส่งเสริมระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนในระยะยาว

นอกจากนี้ ปัจจัยสนับสนุนให้การพัฒนาประสบความสำเร็จยังประกอบด้วยเงื่อนไขสำคัญสองประการ ได้แก่ เงื่อนไขความรู้ซึ่งต้องอาศัยองค์ความรู้ในการประเมินความต้องการที่แท้จริงและการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสม ควบคู่กับเงื่อนไขคุณธรรมที่ต้องดำเนินการโดยคำนึงถึงผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นต่อวิถีชีวิตดั้งเดิมผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ทั้งนี้ เงื่อนไขทั้งสองประการดังกล่าวถือเป็นรากฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยเสือเฒ่า ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้วิจัยพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษในระดับน้อย แต่มีความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษในการประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะคำศัพท์และบทสนทนาเฉพาะในบริบทเฉพาะ เพื่อให้สามารถสื่อสารกับลูกค้าชาวต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อได้รับการพัฒนาศักยภาพ พบว่า ผู้ประกอบการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนในเกือบทุกด้าน โดยการพัฒนาที่เห็นได้ชัดนี้อาจเป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการสื่อสารในสถานการณ์จริง อย่างไรก็ตาม การรักษาระดับความสามารถทางภาษาให้คงอยู่และพัฒนาต่อเนื่องเป็นความท้าทายสำคัญ จำเป็นต้องมีการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการได้ใช้ภาษาอังกฤษอย่างสม่ำเสมอ และมีโอกาสในการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งผลให้เกิดความยั่งยืนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางการพัฒนาจากการวิจัยในครั้งนี้และการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้ 1) ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านการใช้ภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย 1.1) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงบูรณาการ ปรับปรุงและพัฒนาคู่มือให้ทันสมัยโดยเพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับการสื่อสารดิจิทัล พัฒนากิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และสร้างเกณฑ์การประเมินที่เป็นรูปธรรม 1.2) การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง และจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญช่วยเหลือในการฝึกฝนทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างสม่ำเสมอ ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง โดยเฉพาะด้านการทักทาย การแนะนำทิศทาง การแนะนำแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการแนะนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง และ 1.3) การบูรณาการหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยการพัฒนาต้องคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ควรเน้นการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการที่แท้จริงของชุมชน มุ่งเน้นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในสถานการณ์จริงมากกว่าความสมบูรณ์แบบทางไวยากรณ์ และ 2) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ประกอบด้วย 2.1) การวิจัยและพัฒนาสื่อดิจิทัลและแพลตฟอร์มการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการการท่องเที่ยวชุมชน โดยศึกษาการพัฒนาแอปพลิเคชันหรือสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลที่ผู้ประกอบการสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีระบบการประเมินและติดตามผลที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการศึกษาผลของการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการ และ 2.2) การวิจัยเพื่อศึกษาประสิทธิผลของวิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบต่าง ๆ สำหรับผู้ประกอบการการท่องเที่ยวชุมชน การวิจัยควรเปรียบเทียบผลของวิธีการสอนแบบต่าง ๆ เช่น การสอนแบบเน้นการสื่อสาร การสอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อค้นหาวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการ

เอกสารอ้างอิง

- จุมพต อ่อนทรวง และคณะ. (2563). การพัฒนาสื่อภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของวัดจังหวัดพิษณุโลก. วารสารรัชต์ภาคย์, 14(13), 32-43.
- แจ่มจันทร์ บุญโญปกรณ์. (2565). การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการให้บริการการท่องเที่ยวบนวิถีชีวิตใหม่ด้วยแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ. วารสารศิลปะศาสตร์ราชมงคลสุวรรณภูมิ, 4(2), 402-412.
- ปวันรัตน์ นิกรกิตติโกศล. (2559). การพัฒนานวัตกรรมสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับผู้ประกอบการร้านขายของที่ระลึก ร้านอาหารและเครื่องดื่มที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. วารสารสมาคมนักวิจัย, 21(2), 110-122.
- พัชรภรณ์ ตยาศีทาน. (10 พ.ค. 2564). ข้อมูลหมู่บ้านห้วยเสือเฒ่า. (ปีหมา รัตนกมลวรรณ, ผู้สัมภาษณ์)
- พิกุล สายดวง และชญาณ์นันท์ ปิติกรพวงเพชร. (2560). การศึกษาความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของกลุ่มอาชีพท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ กรณีศึกษาชุมชนบ้านชะชอม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 8(1), 284-300.
- ยุพาภรณ์ พิริยศิลป์. (2557). ความต้องการทางด้านภาษาอังกฤษของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเขต จังหวัดขอนแก่น. วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย, 9(2), 16-30.
- วราพร พูลเกษ และคณะ. (2555). การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์เพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาบ้านโคกโก่ง ตำบลกุดหว้า อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- ศุภเชษฐ์ กาญจนมณี และคณะ. (2565). การปรับตัวของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคโลกพลิกผัน. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 13(1), 1-13.
- สมพล สุขเจริญพงษ์ และคณะ. (2557). การพัฒนาศักยภาพด้านภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีแก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสวยงามในจังหวัดนครปฐมเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 1(2), 56-69.
- สำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน. (2562). ข้อมูลพื้นฐานโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จังหวัดแม่ฮ่องสอน. แม่ฮ่องสอน: สำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน.
- _____. (2565). แผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. 2565. แม่ฮ่องสอน: สำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2562). ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561- 2580). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- Boonratana, R. (2010). Community-based tourism in Thailand: The need and justification for an operational definition. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 31(2), 280-289.
- Hutchinson, T. & Waters, A. (1994). *English for Specific Purposes*. New York: Cambridge University Press.

- Prayukvong, W. et al. (2024). The sufficiency economy philosophy as an approach to social innovation: case studies of local governments in Thailand. *Innovation: The European Journal of Social Science Research*, 37(1), 118-135.
- Richards, J. C. (2006). *Communicative language teaching today*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Sirikul, R. & Yusof, N. M. (2022). English Language Proficiency and Communication Strategies in Thailand's Tourism Sector. *Journal of Language and Communication*, 9(1), 15-29.
- Smoak, R. (2003). What is English for specific purposes. Paper presented at the English Teaching Forum, 41(2), 22-27.